

Wintertelling januari 1984 en 1986

Inleiding

Yzaak de Vries

Evenals in 1983 werd in 1984 weer een wintertelling georganiseerd (van 7 t/m 15 januari). Op grond van de gegevens die toen en in het verleden waren verzameld is in het WAD-bestuur gediscussieerd of de wintertellingen in deze vorm nog doorgang moesten vinden. De discussie werd gevoed door het besef dat de integrale tellingen weliswaar interessante gegevens opleveren, maar dat ze in sommige gevallen geen nieuwe kennis (meer) toevoegen aan wat al bekend is. Daarnaast bleek er wel behoefte te bestaan aan meer gedetailleerde kennis over aantal en verspreiding van de winter- en trekvogels (bijv. het doortrekverloop van lijsterachtigen; welke soorten en hoeveel fourageren er in de winter op akkerland e.d.).

In januari 1985 is daarom in plaats van de gebruikelijke wintertelling op kleine schaal een proeftelling van andere aard gehouden. De ervaringen daarmee waren niet in ieder opzicht positief, hoewel in beginsel wel interessante gegevens werden verkregen. Uiteindelijk is besloten de wintertelling oude stijl weer van stal te halen en deze enigszins aan te passen aan de behoefte naar meer en andere gegevens. Het resultaat daarvan is dat met ingang van 1986 aan de soortgroepen die van oudsher werden geteld steeds een groep wordt toegevoegd (elk jaar een andere) die extra "moet" worden geteld. Zo kan de lijn uit het verleden worden doorgetrokken, waarbij de bestaande kennis kan worden uitgebreid (bijv. de invloed van strenge winters op de wintervogels) en kan zonder al te veel inspanningen van de tellers te vragen extra informatie worden verkregen. In 1986 werd de wintertelling gehouden van 10 t/m 18 januari.

Vogelsoorten

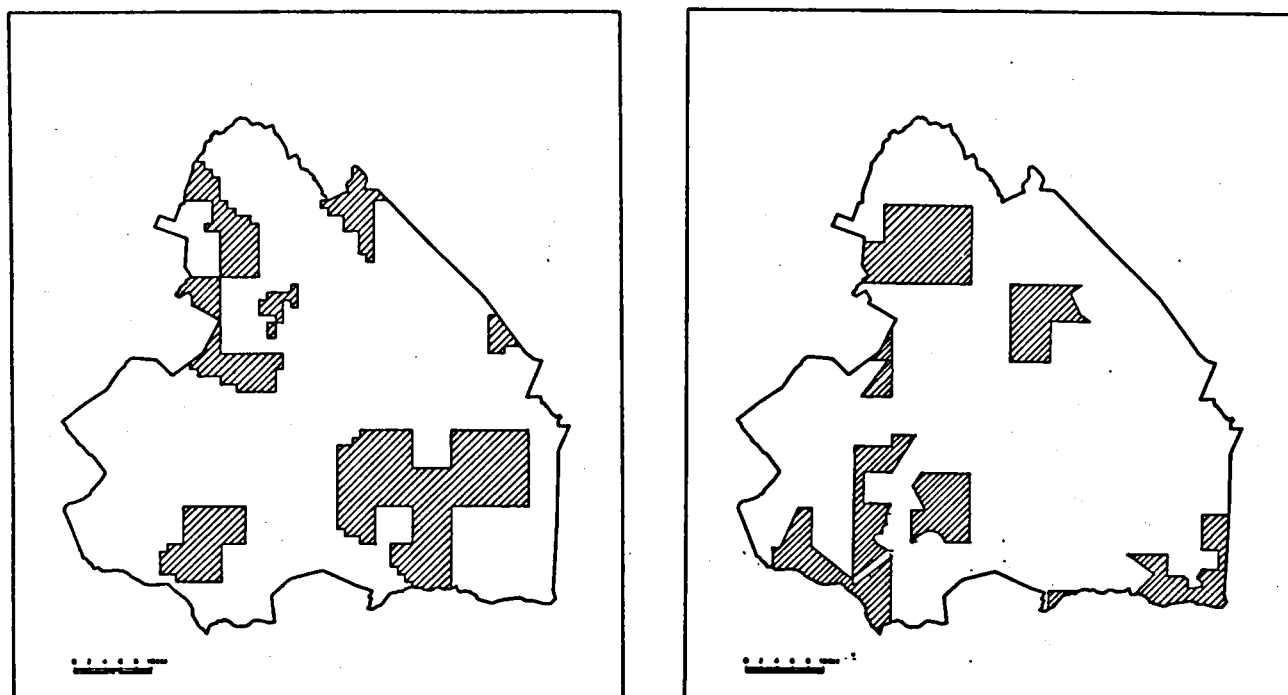
De soorten die moesten worden geteld waren weer dezelfde als uit voorgaande jaren, dus roofvogels, watervogels, overige soorten en de niet "verplicht" te tellen soorten. In januari 1986 werden de duiven als vijfde groep toegevoegd. Tijdens voorgaande tellingen was de indruk ontstaan dat de aantallen duiven van jaar tot jaar erg kunnen verschillen. Bovendien waren geen gegevens voorhanden over werkelijke aantallen, zodat besloten werd aan deze groep wat meer aandacht te schenken.

Methode

Voor een beschrijving van de methode wordt verwezen naar De Vries et al 1985. De duiven moesten op dezelfde wijze worden geteld en op de formulieren ingevuld als de overige soorten.

Organisatie en medewerkers

In januari 1984 werd Drenthe in dezelfde regio's verdeeld als in 1983 (De Vries 1985), met dezelfde regio-coördinatoren. Het bleek

Overzicht van de niet (volledig) getelde gebieden tijdens de wintertellingen van januari 1984 en 1986

dat ook kon worden volstaan met twee regio's (noord en zuid), zodat deze verdeling in 1986 werd toegepast. Coördinator voor Noord-Drenthe was Onno Plantinga, terwijl Jan Grotenhuis het wel en wee van de telling in het zuiden behartigde. Figuur 1 geeft aan welke gebieden in beide jaren niet zijn geteld. In 1984 is dat ca. 20 %, in 1986 ca. 15 %.

Onderstaand overzicht geeft de personen en instanties die telgegevens hebben geleverd.

Lijst van medewerkers

E. Adema, P. Arends, E. Arnolds, T. Bakker, C. van Berkel, H. van Berkel, J. Bernardus, T. Bode, P. Boelhouwer, K. Borrius, L. Bot, H. Boxma, W. Brouwer-van de Weteringh, H. Colpa, J. Dekkema, H. Dekker, L. Dijk, A. van Dijk, A. Dijkstra, J. Everts, J. van Ginkel, G. Groothuis, J. Grotenhuis, D. Haanstra, M. 't Hart, T. Hartman, P. Heege, J. Hilbrands, B. Hoentjen, J. Hoogveld, F. ten Hoor, W. Huisman, JVG Zuidlaren, KNNV Assen, VWG "De Koperwiek", H. Kamman, R. Keizer, G. Kleine, J. Kleine, W. ten Klooster, Koldewijn, H. Kooi, E. Koopman, B. Koster, J. Kramer, H. Kruk, H. Kuipers, W. van Manen, H. Mekkes, H. Moorlag, J. Niezen, M. Noback, H. Nijmeijer, J. Oosterloo, P. Oosterveld, B. van Os, O. Plantinga, W. de Ruiter, J. Santing, T. Schimmel, H. Schipper, T. Schipper, H. van Schuppen, F. Siskens, E. Soldaat, A. van der Spoel, W. Spoelder, P. Steenman, B. Takman, H. Veenhuis, F. van Velden, P. Venema, R. Vierhoven, W. de Vlieger, Y. de Vries, A. van de Vijver, L. Warners, E. Wouda.

De ingeleverde telgegevens werden uitgewerkt door:

Ben van Os	Roofvogels
Jannes Santing	Blauwe Reiger
Jan Grotenhuis	Kraaiachtigen
Edward Soldaat	Watervogels
Jan Grotenhuis en	
Onno Plantinga	Duiven
Yzaak de Vries	Overige soorten

De weersomstandigheden tijdens de tellingen in 1984 en 1986 worden besproken op pagina 52 bij de bespreking van : Alle andere soorten

Tabel 1

Overzicht van alle tijdens de WAD-wintertellingen van januari 1984 en 1986 waargenomen vogelsoorten

		1984	1986
Dodaars	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	139	25
Fuut	<i>Podiceps cristatus</i>	68	6
Kuifduiker	<i>Podiceps auritis</i>	1	-
Geoorde Fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	1	-
Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>	-	6
Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea</i>	453	283
Knobbelzwaan	<i>Cygnus color</i>	223	216
Kleine Zwaan	<i>Cygnus columbianus</i>	58	8
Wilde Zwaan	<i>Cygnus cygnus</i>	83	30
Canadese Gans	<i>Branta canadensis</i>	-	9
Brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	9	135
Grauwe Gans	<i>Anser anser</i>	100	759
Kolgans	<i>Anser albifrons</i>	15669	12241
Rietgans	<i>Anser fabalis</i>	7602	24262
Kleine Rietgans	<i>Anser brachyrhynchos</i>	6	763
Sneeuwgans	<i>Anser caerulescens</i>	-	3
Nijlgans	<i>Alopochen aegypticus</i>	1	-
Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	3	-
Smient	<i>Anas penelope</i>	2805	938
Wintertaling	<i>Anas crecca</i>	1016	237
Wilde Eend	<i>Anas platyrhynchos</i>	37078	21263
Pijlstaart	<i>Anas acuta</i>	1	-
Slobeend	<i>Anas clypeata</i>	4	-
Mandarijneend	<i>Aix galericulata</i>	1	-
Witoogeend	<i>Aythya nyroca</i>	3	-
Tafeleend	<i>Aythya ferina</i>	264	85
Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>	194	59
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	80	30
Nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	12	3
Grote Zaagbek	<i>Mergus merganser</i>	127	67
Blauwe Kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	25	19
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	33	23
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	104	63
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	699	473
Ruigpootbuizerd	<i>Buteo lagopus</i>	5	14
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	180	52

Smelleken	Falco columbarius	6	8
Slechtvalk	Falco peregrinus	2	1
Patrijs	Perdix perdix	79	4
Fazant	Phasianus colchicus	233	92
Waterhoen	Gallinula chloropus	331	39
Meerkoet	Fulica atra	2792	500
Kokmeeuw	Larus ridibundus	5843	3000
Stormmeeuw	Larus canus	6676	2500
Kleine Mantelmeeuw	Larus fuscus	1	-
Zilvermeeuw	Larus argentatus	1402	37
Grote Zilvermeeuw	Larus marinus	1	2
Drieteenmeeuw	Rissa tridactyla	-	1
Holenduif	Columba oenas	-	630
Houtduif	Columba palumbus	-	6273
Turkse Tortel	Streptopelia decaocto	-	89
Ransuil	Asio otus	3	-
Velduil	Asio flammeus	1	1
IJsvogel	Alcedo atthis	3	-
Groene Specht	Picus viridus	1	4
Zwarte Specht	Dryocopus martius	5	8
Grote Bonte Specht	Dendrocopus major	23	21
Kl. Bonte Specht	Dendrocopus minor	-	2
Kuifleeuwerik	Galerida cristatus	-	12
Boomleeuwerik	Lullula arborea	1	-
Veldleeuwerik	Alauda arvensis	146	380
Strandleeuwerik	Eremophila alpestris	-	48
Graspieper	Anthus pratensis	61	197
Waterpieper	Anthus spinoletta spinoletta	41	4
Witte Kwikstaart	Motacilla alba	9	-
Pestvogel	Bombycilla garrulus	-	3
Merel	Turdus merula	268	154
Kramsvogel	Turdus pilaris	62576	1113
Zanglijster	Turdus philomelos	9	-
Koperwiek	Turdus iliacus	2171	46
Grote Lijster	Turdus viscivorus	71	11
Klaapekster	Lanius excubitor	2	10
Vlaamse Gaai	Garrulus glandarius	129	118
Ekster	Pica pica	1174	642
Kauw	Corvus monedula	15732	10151
Roek	Corvus frugilegus	19363	13003

Zwarte Kraai	Corvus corone corone	9097	6294
Bonte Kraai	Corvus corone cornix	2455	941
Spreeuw	Sturnus vulgaris	7820	2385
Vink	Fringilla coelebs	1243	507
Keep	Fringilla montifringilla	40	317
Groenling	Carduelis chloris	159	100
Putter	Carduelis carduelis	12	3
Sijs	Carduelis spinus	2066	1790
Kneu	Carduelis cannabina	54	20
Frater	Carduelis flavirostris	97	95
Barmsijs	Carduelis flammea	32	470
Witstuitbarmsijs	Carduelis hornemanni	-	6
Kruisbek	Loxica curvirostra	783	4
Goudvink	Pyrrhula pyrrhula	33	38
Appelvink	Coccothraustes coccothraustes	-	8
IJsgors	Calcarius lapponicus	-	1
Sneeuwgor	Plectrophenax nivalis	-	2
Geelgor	Emberiza citrinella	246	146
Rietgor	Emberiza schoeniclus	9	1

Literatuur

Vries, Y. de, B.L.J. van Os, E. Soldaat, J. Santing, J. Kleine en B. Winters 1985. Midwintertelling januari 1983. Drentse Vogels I

